

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 682/2021
29.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вук Вуковић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Београдски водовод и канализација“ у Београду, чији је пуномоћник Срђан Ђорђевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2743/20 од 08.10.2020. године, у седници већа одржаној 29.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2743/20 од 08.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 90/19 од 04.06.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као у поднеску тужиоца од 22.04.2016. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је поништено као незаконито решење туженог број .. 1 6-1 од 18.12.2012. године, којим је тужиоцу престао радни однос код туженог. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад у року од осам дана. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу накнади штету због неисплаћених зарада у појединачно одређеним месечним новчаним износима са законском затезном каматом као у овом делу изреке, све у року од 15 дана. Ставом петим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да на име тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за бенефицирани радни стаж Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала за град Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање – Филијала за град Београд, доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање – Филијала за град Београд, а на износе зараде из става четвртог изреке

пресуде, све у року од 15 дана. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 358.730,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2743/20 од 08.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу другом, трећем, четвртном и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу шестом изреке првостепене пресуде, па је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 472.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате у року од 15 дана. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог да се обавезе тужилац да му накнади трошкове поступка по жалби. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка насталих у поступку по жалби исплати износ од 33.000,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог у Погону ... у Одељењу ... на основу Уговора о раду од 01.07.2002. године. У току радног времена из приручног магацина који се налази у оквиру пословног простора погона за превентивне послове на локацији ... тужилац је дана 26.09.2012. године, узео једну спојницу МДП ФИ 200ММ власништво туженог, и исту ставио у своје приватно возило у намери да је прода и тиме себи прибави противправну имовинску корист. Тиме је својом кривицом учинио повреду радне обавезе предвиђене одредбом члана 14. став 1. алинеја 2 Уговора о раду, квалификовану као незаконито располагање средствима, нецелисходно и неодговорно коришћење средстава рада. Због тога му је оспореним решењем туженог од 18.12.2012. године отказан уговор о раду. Пре доношења оспореног решења код туженог је спроведен поступак утврђивања одговорности тужиоца који је покренут на предлог руководиоца Одељења ... од 28.09.2012. године. Поступак је спровела Комисија за утврђивање чињеничног стања. У наведеном поступку тужилац је саслушан и на расправи 01.11.2012. године у целости признао повреду радне дужности која му је стављена на терет, након чега му је достављено упозорење о постојању разлога за отказ од 03.12.2012. године на које се такође изјаснио. Комисија за утврђивање чињеничног стања формирана од стране туженог је недвосмислено констатовала да је тужилац учинио повреду радне обавезе предвиђену уговором о раду, али да се као олакшавајућа околност мора узети чињеница да

тужилац није имао пропусте у раду нити је у току дугогодишњег рада учинио лакшу или тежу повреду радне обавезе, те је предложила да се за тужиоца донесе мера упозорења којом ће се тужилац обавестити да ће му се ако у року од једне године учини исту или сличну повреду радне обавезе отказати уговор о раду без поновног упозорења.

По оцени нижестепених судова, обзиром на све околности конкретног случаја, послодавац је имао обавезу да процени све релевантне чињенице које се тичу учињене повреде радне обавезе, али и свих прилика на страни тужиоца. Ово нарочито обзиром на то да је Комисија за утврђивање чињеничног стања, која је формирана од стране туженог, након спроведеног поступка предложила меру упозорења као одговарајућу санкцију којом би се постигла сврха кажњавања, наводећи као олакшавајуће околности на страни тужиоца то да тужилац у дотадашњем дугогодишњем раду није имао, нити је учинио лакшу или тежу повреду радне обавезе, док је Синдикат дао мишљење и препоруку да се код одлучивања има у виду тежак социјални положај тужиоца као самохраног родитеља. Међутим, тужени је код одлучивања занемарио ова мишљења и препоруке, иако су у конкретној ситуацији постојали сви услови да се они усвоје. Имајући у виду изложено нижестепени судови су закључили да нису постојали оправдани разлози за отказ уговора о раду тужиоцу из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду због чега су оценили да је оспорено решење незаконито.

По оцени Врховног касационог суда, побијана пресуда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2) Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоје оправдани разлози који се односе на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Према одредби члана 180. став 1. истог закона послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду из члана 179. тач. 1)-6) овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Према ставу 2. истог члана у упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење, а према ставу 3. ако постоје олакшавајуће околности или ако природа повреде радне обавезе или непоштовање радне дисциплине није довољан разлог за отказ уговора о раду, послодавац може у упозорењу да запосленог обавести да ће му отказати уговор о раду ако поново учини исту или сличну повреду, без поновног упозорења.

Послодавац је на основу члана 181. Закона о раду дужан да упозорење из члана 180. овог закона достави на мишљење синдикату чији је запослени члан.

Имајући у виду цитиране прописе и утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови применили материјално право када су тужбени захтев тужиоца усвојили и оспорено решење туженог о отказу уговора о раду поништили. За своју

оцену нижестепени судови су дали разлоге које као правилне и довољне прихвата и Врховни касациони суд и који су у складу са ранијом пресудом Врховног касационог суда донетом у овом предмету Рев 2 902/2018 од 26.09.2018. године. Наиме, према образложењу те пресуде, којом су укинуте раније пресуде нижестепених судова донете у овом предмету, у конкретном случају, нижестепени судови нису ценили да ли околности које су пратиле отказ уговора о раду заслужују најтежу радно-правну санкцију, односно да ли радња коју је тужилац предузео у светлу отказних разлога представља оправдани разлог за доношење решења којим му се отказује уговор о раду. Ово стога што је Комисија за утврђивање чињеничног стања код туженог констатовала да наведена повреда не заслужује најтежу санкцију, већ опомену пред искључење, а и Синдикална организација није препоручила изрицање најтеже санкције, при чему је туженом било познато да тужилац никада пре овог догађаја није дисциплински, нити на било који други начин кажњаван од стране туженог, те да је био запослен код туженог пре спорног догађаја 33 године и да је радио по правилима струке. Такође, туженом као послодавцу биле су познате личне прилике тужиоца, односно да се ради о самохраном родитељу који издржава двоје малолетне деце, због чега, по налажењу овог суда, ревидент основано указује да постоје олакшавајуће околности које у конкретном случају нису узете у обзир.

Како је усвојен тужбени захтев тужиоца за поништај решења о отказу уговора о раду, то је правилна и одлука о враћању тужиоца на рад јер је последица поништаја решења о отказу уговора о раду реинтеграција запосленог на основу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду. На основу става 2. истог члана, тужени је дужан да тужиоцу исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања, која тужиоцу припадају по закону, општем акту у говору о раду, па је одлука нижестепених судова и у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу накнади штету у виду изгубљене зараде и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, правилна.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке, а детаљно образложење ревизијске одлуке је изостављено сагласно ставу 2. истог члана.

Како је ревизија туженог одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, док трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, па је на основу чл. 153. и 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић